

DECLARAȚIA DE BAZĂ F.C.I. PENTRU ARBITRI DE EXPOZIȚIE

CÂINII TREBUIE SĂ FIE ÎN CONDIȚIA DE A ÎNDEPLINI FUNCȚIILE PENTRU CARE ACEȘTIA AU FOST CREAȚI

CONȚINUT

Introducere

Puncte importante

Manieră uniformă de arbitraj pentru toți câinii

Dizarmonie și construcție

Dentiție

Ochi

Exces de piele

Obezitate/Supraponderabilitate

Temperament și comportament

Toaletaj și robă abundentă

Prezentarea câinelui

Notă

Introducere

Prezenta declarație privește arbitrii F.C.I. pentru competiții precum și alți arbitri care participă la manifestările și activitățile organizate de membrii A.Ch.R.- F.C.I.

Sarcina unui arbitru este de a contribui la conservarea caracteristicilor interne și externe incluse în standardul aprobat al unei rase. Cu alte cuvinte, rolul unui arbitru este de a arbitra și evalua câini în conformitate cu standardul rasei și să-i considere ca potențiali etaloni pentru generațiile viitoare. Acest lucru însă nu poate fi făcut în detrimentul bunăstării și prosperității câinilor. Câinii trebuie să fie întotdeauna în forma pentru care au fost creați, ameliorați și crescuți.

Astfel, responsabilitatea unui arbitru este de a cunoaște standardul rasei precum și problemele de sănătate și comportament care pot apărea la fiecare rasă. O atenție sporită trebuie acordată caracteristicilor specifice rasei, care au tendință spre exagerare și care pot afecta o rasă având astfel un efect negativ asupra câinelui.

În plus, pentru a contribui la conservarea și dezvoltarea unei rase, arbitrilor li se cere să ia în considerare, pe cât posibil, aspectele de sănătate și bunăstare a rasei, aspecte ce vor fi consemnate în foaia de arbitraj. Câinii trebuie să fie întotdeauna apti să îndeplinească sarcinile pentru care au fost creați.

În timpul arbitrajului, toate devierile severe de comportament nu vor fi tolerate și vor duce la descalificarea câinelui.

Arbitrul trebuie să știe că un câine cu pedigree care prezintă caracteristici exagerate și care pot duce la probleme de sănătate, comportament sau de mișcare trebuie exclus de la reproducție. Acest câine nu va putea obține niciodată calificativul "excelent".

Dacă un arbitru observă probleme la rasa pe care o arbitrează, atunci acesta poate să solicite un formular pe care să noteze aceste probleme. Acest formular va fi folosit de asociația chinologică a țării unde câinele este înscris pentru a influența creșterea și pentru îmbunătățirea stării de sănătate a rasei respective.

Puncte importante

Este important ca fiecare arbitru să arbitreze într-o manieră pozitivă și uniformă, să claseze câini de bună calitate și de un tip corect care să reprezinte tipul ideal în conformitate cu standardul F.C.I. în vigoare.

Foaia de arbitraj trebuie redactată obiectiv și într-o formă pozitivă dar este foarte important ca aceasta să conțină descrierea precisă și clară cu privire la aspectele ce țin de sănătate și bunăstare dacă acestea au afectat evaluarea și/sau clasificarea câinelui.

Evaluarea și decizia arbitrului trebuie să se bazeze strict pe ceea ce vede la câinele pe care îl arbitrează iar abaterile trebuie să fie evaluate după gradul acestora. Defectele ce afectează sănătatea câinelui precum și exagerările de conformație reprezintă probleme mult mai serioase decât alte defecte. Arbitrilor li se solicită să acorde o atenție mult mai mare decât înainte la evaluarea aspectelor de sănătate în special când urmează să acorde titlurile C.A.C. și/sau C.A.C.I.B.

Sănătatea și comportamentul trebuie evaluate întotdeauna indiferent de frecvența raselor în cadrul expozițiilor. Maniera de arbitraj trebuie să fie aceeași indiferent de numărul de câini înscrși în fiecare rasă. Doar așa se poate realiza o politică de creștere corespunzătoare.

Defectele frecvente, altele decât cele de sănătate și conformație exagerată privind anumite rase și care nu au fost menționate aici trebuie de asemenea menționate în cursul arbitrajului.

Manieră uniformă de arbitraj pentru toți câinii

Arbitri trebuie să urmărească cu atenție punctele de mai jos pentru TOATE rasele. Este de preferat ca acelor câini care prezintă probleme să le fie acordat calificativul "Bun" și niciodată mai mult de "Foarte Bun". Acești câini nu pot concura pentru titlul C.A.C. și/sau C.A.C.I.B.

Dizarmonie și construcție

Aspectul câinelui trebuie să fie echilibrat atât static cât și în mișcare. Toți câinii trebuie să fie capabili să se miște fără probleme și să o facă pe toată durata procesului de arbitraj.

Respirația

Câinele trebuie să respire normal atât static cât și în mișcare. Se va acorda o atenție deosebită la anomalii în respirație cum ar fi:

- respirație zgomotoasă și/sau suferință respiratorie detectabilă;
- nări foarte mici și strâmte sau nări obturate.

Dentiție

Dentiția câinelui trebuie să fie dezvoltată în conformitate cu specificațiile standardului.

Se va acorda o atenție sporită defectelor dentare sau de maxilar cum ar fi:

- mandibulă îngustă și subdezvoltată;
- canini incorect crescuți și care uneori penetrează în bolta palatină;
- dinți extrem de mici;
- închiderea maxilarelor incorectă și/sau insuficientă.

Ochi

Toți câinii trebuie să aibă ochi curăți și limpezi, fără secreții și iritații.

Se va acorda o atenție sporită la defecte care ar duce la iritarea ochilor cum ar fi:

- ochi prea mari și proeminenți;
- gene și pleoape căzute;
- ochi vizibil inflamați și/sau cu secreție continuă;
- ochi prea mici și/sau prea înfundați în orbite.

Exces de piele

Toți câinii trebuie să aibă o piele sănătoasă fără semne de disconfort.

Se va acorda o atenție sporită la defectele cauzatoare de iritații cum ar fi:

- piele foarte ridată sau cu foarte multe cute, astfel încât nasul și/sau ochii sunt acoperiți de aceasta;
- exces de piele la nivelul corpului, membrilor și capului.

Obezitate/Supraponderabilitate

În ultimul timp s-a constatat o frecvență ridicată a câinilor supraponderali. Aceasta afectează mișcarea precum și respirația corectă. Aceasta se datorează unei diete greșite, lipsă de mișcare sau probleme de sănătate.

Dacă arbitrul nu poate detecta coastele la palpare, curbura șalelor nu mai este vizibilă și câinii nu sunt capabili să se miște și/sau să respire corect, aceștia nu vor putea niciodată să primească "excelent".

Temperament și comportament

Toți câinii trebuie să aibă un temperament bun atât în ring cât și în afara acestuia. Comportamentul specific fiecărei rase va fi acceptat atât timp cât acesta nu va fi afectat de o teamă excesivă, ezitare sau temperament excesiv. Aceste deviații nu sunt de dorit.

Agresivitatea sau teama excesivă nu vor fi tolerate niciodată pe parcursul arbitrajului și vor antrena descalificarea acestor câini.

Robă abundentă și toaletaj

Roba nu trebuie să ajungă la gradul de abundentă care să împiedice mișcarea și/sau văzul.

Prezentarea câinelui

S-a constatat în ultimul timp, atât în mișcare cât și în poziție statică, practica de a prezenta câinele cu o lesă foarte strânsă pe gât precum și conducerea acestuia cu lesa foarte întinsă și trăgând în sus gâtul câinelui. Această practică nu este de natură să promoveze sănătatea și bunăstarea câinelui și mai mult de atât deformează mișcarea corectă și împiedică evidențierea alurii naturale și specifice rasei respective.

Câinele trebuie prezentat cu o lesă largă pentru a avea o mișcare naturală și specifică. Ridicarea câinelui de gât și/sau coadă este strict interzisă.

Se interzice aplicarea oricărei substanțe ce alterează structura, culoarea sau forma robei, pielii sau nasului. Sunt acceptate numai trimarea, tăierea, pieptănatul sau perierea.

Un concurent care nu respectă aceste reguli trebuie să părăsească ringul. Deși aceste lucruri nu afectează în mod direct sănătatea sau comportamentul câinelui, arbitrul are posibilitatea de a refuza arbitrarea aceluși câine sau să îi acorde un calificativ inferior.

Notă

Este de o importanță majoră ca fiecare arbitru să conștientizeze contribuția sa la sănătatea și dezvoltarea unei rase. De multe ori arbitri sunt cei care influențează (pozitiv sau negativ) direcția dezvoltării unei rase.

În cazul în care arbitri vor observa probleme de sănătate și/sau comportament la câinii pe care îi arbitrează vor trebui să completeze un formular care va fi înaintat asociației chinologice naționale/cluburilor de rasă în vederea analizării acestor aspecte și a adoptării de măsuri corespunzătoare. Acest formular trebuie să fie disponibil la toate manifestările naționale și internaționale.

Această declarație a fost adoptată de Comitetul General F.C.I. și însușită de Consiliul Director A.Ch.R. la Cluj Napoca în data 09.07.2018, republicată la 02.11.2023 și face parte din Regulamentul A.Ch.R. pentru Competiții și Regulamentul A,Ch,R, pentru Arbitri și Comisari Secretari.

Pentru conformitate,

Cristian Ștefănescu,
Președinte Consiliului Director A.Ch.R.